

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 120—
 dol leta . . . 60—
 četrti leta . . . 30—
 za mesec . . . 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
 pol leta . . . 70—
 četrti leta . . . 35—
 za mesec . . . 21—

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Licijalna knjižnica

Ljubljana.

Na pismene naročbe brez
 pošiljate denarja se ne
 moremo ozirati.

lovi naročniki naj pošiljajo
 naročnino po nakaznici.

Oglasi se zaračunajo po
 porabljenem prostoru in sicer
 1 mm visok ter 55 mm
 širok prostor za enkrat 1 K,
 za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/I.
 Telefon št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
 št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
 vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
 Rokoni se ne vračajo.

Preobrat v jadranskem vprašanju. — Energičen nastop Amerike.

LDU Trst, 16. febr. Sročni »Piccolo« priobčuje dopis iz Londona, da je Nitti na londonski konferenci dne 13. t. m. izjavil, da ostaja Italija pri pariškem kompromisu ali pri londonskem paktu. Ob enem le opozarjal, da bo dala Dalmacijo najširšo avtonomijo na podoben način kakor v angleških kolonijah. Ta izjava je iznenadila Milleranda in Lloyd Georgea, ki sta sklenila, da se mora to priobčiti jugoslovanskemu ministru za zunanje posle dr. Trumbiću, ki ima vsa pooblaščenja za rešitev jadranskega vprašanja. Ponoči pa se je zgodilo nekaj, kar je popolnoma izpremenilo položaj tega vprašanja. Vmes je poselel predsednik Wilson. Kakor doznajamo iz dobro poučenih krogov, je Wilson brzojavil v Pariz, da ne more odobriti niti pariškega kompromisa, niti londonskega dogovora, temveč da vstrela pri tem, da se ima v polnem obsegu izvršiti ameriški načrt. Ako bi zavezniški ministrski predsedniki tega ne sprejeli, zanuste ameriški zastopniki Pariz in prenušite zavezniške svoji usodi. Dopolnilo nadaljuje, da se le v dosedanjih poga-

lanjih glede jadranskega vprašanja zagrešile velike napake, ki obstoje v tem, da se ni računalo z Ameriko. — Po prihodu te vesti je Nitti živahno razpravljaj z Millerandom in Lloyd Georgeom. Ko so ga vprašali častnikarji ali le mogoče iti v jadranskem vprašanju tudi preko Amerike, je izjavil Nitti, da le to popolnoma izključeno. Amerika ima v gospodarskem in finančnem oziru v svojih rokah ne le usodo Italije, temveč cele Evrope. Njen odstop z mirovne konference bi povljal katastrofalno.

LDU Pariz, 15. febr. Kakor piše »Journal«, so italijanski krogi v Londonu zelo razburjeni, ker je predsednik Wilson ponovno interveniral v jadranskem vprašanju. Wilson je sporočil Angliji in Franciji, da ne pusti ultimata in da obe predlagani rešitvi, namreč londonski dogovor in kombinacija od 20. januarja nasprotujeta sklenom mirovne konference. Ako se zavezniški na te sklepe ne bodo ozirali, bo dobila Amerika svobodne roke. Wilsonov kerak se ne nanaša samo na Reko, temveč tudi na rešitev malazijskega vprašanja.

Seja narodnega predstavništva.

Beograd, 16. febr. (Izvirno poročilo.) Danes popodne ob petih se sešale Narodne predstavništvo po dvomesečni pavzi k prvi seji. Že ta seja je pokazala, da je vlada samega dosedanjega opozicijskega bloka nemogoča. Udeležilo se je le komaj 34 poslancev, dočim je prisostvovalo istočasni seli demokratske zajednice skeral dvojno število, pa še med temi 34imi je bilo 6 Črnogorcev, ki so si

hoteli predpustno sejo ogledati in so takoj po otvoritvi zonet odšli.

Predsednik dr. Pavlović je otvoril sejo in po odobrenju zapisnika naznanil, da je podala vlada demisijsko. V smislu parlamentarnih običajev predlaga zato odločitev Nar. predstavništva, dokler se ne sestavi nova vlada. Od demokratske zajednice je seji prisostvoval samo dr. Pečić v svrno kontrole.

DEMOKRATSKA ZAJEDNICA ZA NOVE VOLITVE.

Beograd, 16. febr. (Izvirno poročilo.) Istočasno s sejo narodnega predstavništva se je vršila plenarna seja demokratske zajednice. Seja je v polni meri odobrila stališče vlade, in sklenila, da vztraja demokratska stranka slekoplej na stališču, naj se parlament brezpogojno razpusti in nemudoma razpiše nove volitve. Zalednica bo samo pod tem pogojem sodelovala pri posvetovanju za sestavo nove vlade.

OPOZICIJA IN VALUTA.

Beograd, 16. (Izvirno poročilo.) V opozicijskem bloku se je vršila dolgotrajna seja, na kateri so raz-

pravljali predvsem o valutnem vprašanju. Med radikali in ostalimi skupinami je prišlo do velikih naspotij, ker zastopajo radikali za kiono še mnogo bolj nevarno stališče, kakor je dosedanje Velikovićevo. Tako radikali zlasti zahtevajo, da se že sedaj definitivno določi vrednost kro- ne in sicer tako, da bo zmanjšana najmanj na eno četrtino sedanjega dinarja.

ŽELEZNICA ŠT. JANŽ-SEVNICA DOVOLJENA.

LDU, Beograd, 16. febr. Ministrstvo za javna dela je odobrilo kredit za trasiranje in podaljšanje železnice Sent Janž na Dolenjskem do Sevnice. Ta železnica je velike važnosti, ker je Sent Janž središče ve-

likih rudnikov, od katerih nekateri že obratujejo, drugi pa bodo šele eksploatirani.

ODLOČITEV V TURŠKEM VPRAŠANJU.

LDU London, 15. Reuterjev urad javlja: Vrhovni svet je dovršil po-

svetovanje o turškem vprašanju in določil glavna načela za mirovno pogodbo s Turčijo. Ohrani se sultanu suvereniteta nad Carigradom, za zavezniške pa ostanejo veljavna jamstva in prostost morskih očin. Sultan ne bo smel imeti nobene armade.

Politični pustni torek.

Regent je sprejel demisijsko vlado, ker je bil mnenja, da se bo po izvršenem odstopu dalo uspešneše pogajati. Opozicija ga je bila po svojih opozicijah informirala, kakor da so Črnogorci pripravljali iti z njo, nadalje da bodo socialisti podpirali vsako vlado in da bodo tudi vsi poslanci iz zasedenega ozemlja podpirali kakršnokoli vlado, sestavljeno iz opozicijalcev.

Zato je bivši pariški poslanik Milenko Vesnić dobil od regenta nalog pogajati se s strankami in sicer o sestavi koncentracijskega kabineta. Toda ta nalog ni oficijalen, in ko je Vesnić včeraj bil pri g. Davidoviću, je slednji odklonil vsakršno pogajanje, dokler ne pokaže Vesnić oficijelnega naročila za ta pogajanja. Ker Vesnić tega ni mogel, je že s tem samim njegova misla brezuspešno končana.

Ald tem je pa po podanih izjavah jasno, da so opozicijonali regenta povsem krivo informirali: Socialisti ne morejo v takšno vlado. Črnogorci ostanejo istotako zvesti svojemu prepričanju in so to decidirano izjavili, in da ne morejo zastopniki zasedenega ozemlja podpirati vlade narodnega škodljivca Pašića, le več ko jasno. Begunci v Zagrebu so to tudi z vso jasnostjo izrazili in formulirali svoje zahteve zastopnikom iz zasedenega ozemlja.

Krona stoji sedaj pred odločitvijo, ali naj poveri katerokoli politično osebo s sestavo kabineta in odnosnim pogajanjem, ali pa naj izroči vlado opoziciji. S slednjim bi položaj seveda bil ravno nasproten, kakor ga je hotel regent doseči. In vlada bi bila še mnogo bolj izrecno strankarska, nego doslej. Ravno tega pa regent ni hotel, marveč je ves čas skušal doseči koncentracijo vseh.

Zakaj ni bila ta mogoča? Ker stoji demokratski na stališču, da mora priti ljudstvo do veljave in da se morato nemudoma izvršiti volitve. Zato noče takšnega parlamenta, ki bi sabotiral vse delo in državo, marveč hoče, da pove ljudstvo svojo besedo. Opozicija je pa hotela v parlamentu razgovarjati še mesec in mesec, in s tem zavlačevati volitve. Za sedaj le

odločitev pri regentu, potem bo pa pri narodu. Opozicijonalcem, to je klerikalcem in radikalcem, narod ne gre »na lim«. Zavlačevanja smo sili. Mesto pustne zabave s pogajanjem okrog koncentracije itd., zahtevamo razpustitve nezmožne nezvoljene govornične hiše in izvedbo čistih volitev!

Za pust je značilno držanje klerikalcev v valutnem vprašanju. Cel mesec je pisal »Slovenec« in za njim »Večerni List«, kaj zahtevajo klerikalci glede valute in relacije 1:4. Sedaj pa, ko mislijo, da pridejo oni na vlado, — sedaj so pustili past vse svoje zahteve glede valute. Demokratski so delali nepopularno, toda odkrito. — Klerikalci pa so samo hulkali po stari navadi in potem snedli vse svoje obljube in sprejeli vse, samo da dobe ministrski stolček. To je že več ko pust!

Kaj sedaj? Pogajanja se bodo vlekla, in z njimi se bo zavleklo marsikaj. Kdo bo poravnal škodo? Prav se godi onim dvomljivcem in lamralcem, ki v svoji solzavosti vidijo le neke koncentracije in mislijo, da le s takšnimi ljudmi, kakor so klerikalci in radikali, sploh mogoče skupno delo. Toda to nas ne moti: Vse, kar le demokratsko in narodno in socialno. — In to je vse naše ljudstvo, — odločno zahteva: »Dol s pustnimi burkami! Ven z volitvami!«

Radikalci.

I.

Da spoznamo, kakšnega duha so srbski radikali ali, kakor se oficijelno imenujejo, »narodna staroradikalna partija«, treba, da na kratko pogledamo zgodovino te stranke, ki le ozko zvezana s postankom Srbije, kakoršna je bila v zadnjih desetletjih.

Ko minister-regent Jovan Ristić ni hotel izpolniti obljub, ki jih le moral dati Avstriji na berlinskem kongresu, zlasti v pogledu koncesij v trgovinski pogodbi, se le avstrijski diplomacii posrečilo, da zruši Ristićev kabinet (21. oktobra 1880.) V Srbiji je tačas pričelo formiranje političnih strank. Pod vplivom socialističnih idej Svetozarja Markovića se je leta 1881 obrazilo radikalna loka stranka.

EPILOG.

Nihče, kdor se ozira danes nazaj v tiste zloglasne dni, ne more tajiti, da se je komplot zoper državljansko in socialno zanesljivost našega prebivalstva ponesrečil.

V prvo viro je posegla železna roka doktorja Skobylja s podporo dveh vojaških stotnij; pravijo celo, da je imel komisar svojega šibkovičnega in takrat še posebno zbeganeza predstojnika do noči zaklenjenega v njegovi pisarni. Pogled na gole balonete je brž ohladil ljudske strasti. Mir je zavladal tem hitreje, ker je Smučiklas v zvezi z Grabuncem ter drugimi neposredno prizadetimi veličinami grofovskega dvora pod strogo tajnostjo prevzel plačilo Veselkovih dolgov in s tem izpodrežal doberšen del agitacije pri koreninah. Na ukaz deželnega predsedstva so se postavili naš listi vsi kakor en moč proti »infarni mafiji, ki hujska javnost z gorostasnim obrekovanjem najednejših oseb; Mahnetov »Rdeči plamen« pa, ki je še tisti dan objavil vso resnico z debelimi črkami in mastnim komentarjem, je bil zaplenjen trikrat zaporedoma in urednik je romal za teden dni v zapor, kjer je baje spoznal »absurdnost kompromisa med proletarsko taktiko in fevdalno-kapitalističnim sistemom« prav do dna.

VLAD. LEVSTIK: Nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Groza pred smrtjo, tišina in tesnoba se je zgrnila nanj od vseh strani; srce se mu je razširilo od kopnenja po vabi tujih cest, pijanem butanju lokomotiv in upalnim šumom ladij. »Živeti!« je zakričalo v njem, »boriti se z usodo, dejstvovati! Utrpati je sreča, mirovati je pekel!«

Po pristih je odšel iz sobe, s stopnic je že zletel in komaj ga je obhila dopoldanska luč, je ugasnil beli obraz v njegovi duši...

»Pripravljen, Jaques?« je kričnil tovarišu. »In zrak je čist? Na pot po belem svetu!«

Obnil se je k hišnim vratom, da vidi sam; tedaj pa se je prikazalo v veži potrti lice starca, ki je neodločno krenil proti njemu.

»Ekselencia?« se je začudil on. »Kaj vraga vas nosi v to razupito hišo?«

Toda pogled v prosoče oči deželnega varuha ga je navdal takoj z mehkejšimi čustvi. Predsednik je bil resnično uničen, pravi pravcati obraz obupa. Z migom je povabil pustolovca v kot, ki ju je skrli očem tovarišev, in tam je zdajci zastokal iz dna svojih srčnih muk:

»Za božjo voljo, rešite me! Prižaneste... Ali vam nisem ustrežal, kolikor more človek človeku, in stopil točno v sleherni vašo zanjko? Ali ne tvegam vsega, da vam ohranim prosto pot? ... In vendar vztrajate in me pogubljate! Skobylj mi je povedal, da se brani iti, še zdaj; in tako prihajam sam, vzlic njegovemu odgovarjanju in Klotildini prepovedi. Rotim vas, kakor se sam Bog prosi, — pri teh besedah je revel sklenil roke ter bridko zajokal — »usmilite se in pojdite v miru!«

Hotel je pasti na kolena, toda Veselko mu ni dovolil.

»Ne, ekselencia,« je dejal napoli ironično in pol sočutno, »ne želite svoje starosti; bilo bi povsem odveč. Naš odhod zavisi v tem hipu samo še od majhnega pogoja. Ne boste ga odklonili, ako cenite svoj lastni interes.«

»Karkoli je v človeški moči!« je vzdiknil predsednik z izrazom popolne apatije.

»Peljite se z mano do vladnega dvorca; naša cesta drži tam mimo.«

»Zgodi se vaša volja!« Starec je sklonil glavo. »Naj se ljudstvo utrdi v prepričanju, da smo vsa imela do zadnjega za poštenjaka...«

Cetvorica se je vkrcala in Smučiklasov avto je mogočno zrohnel po

nabrežju. Izkazalo se je, da pljuska zmagoslavje višnjeve repatice daleč preko dovoljenih mej. Po vsem mestu se je bil razvil eden tistih lepih narodnih praznikov, o katerih poročajo naši listi podzaglavjem »rabuke«. Goste gručice ljudi so se valile po ulicah ter mešale svoj krik in žvižg z izpodbudnim zvenketom pobitih oken. Pristaši mladino so demonstirali zoper Smučiklasa in vlado, Smučiklasovci zoper rje, klerikalci zoper vse obenem le »brezdomovinska rdeča sodrga« ni bila zavzela postojank, deloma, ker so bili delavci zapreženi v svojih tovarnah, deloma pa, ker je njih navada čakati, kakšno mnenje jim določi Viktor Mahne. Pustolovec ga je videl na koncu nabrežja, ko je avto preprezal Skobyllov kordon; sredi majhne peščice sodrugov je stal na kupu gramoz, mahaje s svojim brezmejnimi karbonarskim klobukom in uredniškim notesom. »Rdečega plamena«, Njiju oči so se srečale, Mahne je pokimal, raztegnil usta kakor lev na grbu ter intoniral:

»Živela višnjeva repatica!... Živel grof, po domače Pepe Veselko, sin našega velikega Smučiklasa!«

In kile je zgrmel naprej, bučal pred njimi, stresal zidove našega Jerihona od vrha do tal.

»Bravo,« si je mislil izkušnjavec, »kdor dolgo vnije, zadene sčasoma pravi ton!«

Prostor pred vladnim dvorcem so stražili vojaki. Predsednik je zlezal s povešanimi očmi na tlak, in Klotilda, videč soproga v tej neverjetni družbi, je omedlela zgoraj za svojim oknom.

»Zbogom, ekselencia,« je rekel pustolovec, popravlja se na sedežu. »Kam se vam toliko mudi?«

»Pisat prošnjo za vpokojitev,« je zamrmral Klotildin mož, ne da bi se ozrl.

»Pa mi?« je kričnil Jaques preko rame, ko so drevili dalje, iz mesta v zeleno pokrajino, v prostost...

»Mi?« Mladí mož se je zamislil.

»Kam te žene?«

»Tebe — kam?«

»V Ameriko — v Kanado!...«

Zgradim si kolibo in primem za plug; dovolj mi je volčje usode... Pojdi z mano! Hočeš?

»On verira!... Do razpotja se eden premisli, ti ali jaz!«

Zadnja soteska je ostala za njimi. Visoko sonce je žgalo na plan. Ravna kakor meč, je merila cesta v neskončnost, in razdednjeno se je zdelo, da čuti val, ki ga odnaša po tej beli strugi s seboj.

za to, da napadejo Srbijo. Svojo namero, da vrže samodržca Milana, je hotel doseči na veleizdajalski način s tem, da ponovno naščuvu Bolgare na bratovornu vojno proti Srbiji, proti notranjepolitičnemu nasprotju, ki je torej klical na pomoč zunanje sovražnika, ki je šele pet let poprej v kravavi vojni premagal takrat še slabotno Srbijo!

Težavni položaj Poljske

Poljska se do danes nima na nobeni strani trdno določenih mej. Na vzhodu meji na sovjetsko Rusijo in Ukrajino; tu je vojno ozemlje; v Parizu niso hoteli brez ruske privolitve potrditi teh mej. Na severu meji deloma na sovjetsko Rusijo, deloma na nove obrobne države, ki so istotako brez določenih mej, in ki so Poljakom zelo nezanesljive sosednje. Na zapadu meji na Poljsko Nemčija in Čehoslovaka. Od Poljakov zasedeno ozemlje ob mejah teh dveh držav je večinoma plebiscitno ozemlje, katerega posest je zelo nesigurna radi tega, ker je tamkajšnje prebivalstvo po nekod jako sovražno Poljakom.

Cela Poljska je bila skoro štiri leta vojno ozemlje in je zato gospodarsko strašno trpela. Prometnih sredstev skoroda ni. Železnice, kolodvori so še izza vojne v slabem stanju. Preskrba ljudstva ni organizirana. Za revno prebivalstvo in za invalide se ne briga nihče, primanjkuje pa tudi zanesljivega uradništva. Najboljše uradništvo, katerega pa je seveda zelo malo, je nekdanje c. kr. uradništvo, ki je še najmanj korumpirano. Iz ruske Poljske pa sploh ni uradnikov, ker v Rusiji Poljaki niso bili pripuščeni k uradniškemu stanu. Zato ni čudno, da so pri železnici, pošti, sodišču itd. nastavljeni tudi inteligentnejši obrtniki in delavci na uradniških mestih.

Valuta v Poljski še dolgo časa ne bo urejena. Trojna denarna veljava, ruska, poljska in avstrijska vzbujajo nezaupanje lasti pri nižjih slojih.

Navzlic tem razmeram in navzlic trdim lekcijam, ki so jih dobili Poljaki v zgodovini, se zdi, da se Poljaki še niso iztegnili. Izvesti hočejo splošno mobilizacijo in se menda vendarle spustiti v vojno aventuro z boljševiki. Neka vest poroča celo, da so se v to svrhu hoteli zvezati z belo Madžarsko. Kakšna korigla bi se jim obetala od razdrapano Madžarske, je seveda neumljivo.

Tudi Poljska trpi na — imperijalizmu. V sebi zahtubljeni poljski državnik bi radi takoj prvi hip vsvarili veliko in mogočno državo, pa se ne brigajo dosti, če pri tem pogazijo življenska prava sosednjih nepoljskih narodov. Samo da se ne bi zopet ponovila zgodovina, ki se je že tolikrat britko maščevala nad poljskim narodom vsled kratkovidnosti in nezmožnosti njegovih voditeljev.

Parlamentarno zasedanje.

(Strašne sanje.)

Agenzja Stefani javlja (7. marca 1931 ob 5. uri pop.): Seja se nadaljuje. Min. Turati prebere sledeči odgovor na interpelacijo p. Scarafoglio in dr.:

Odgovarjač na interpelacijo poslanca Scarafoglio in dr. na notranje ministrstvo glede narodnostne in gospodarske konsolidacije v Juljski Benečiji moram predvsem opozoriti na podatke ljudskega štetja iz l. 1920, kjer je izkazano italijansko prebivalstvo omenjene pokrajine z 87 73 %, slovansko z 11 79 %, torej rezultat, na katerega more biti vlada ponosna in ki prikazuje jasno dovolj, da je naša italijanska vlada tudi v sredstev dovolj, da tekom borih 10 let spremeni poprej čisto slovansko lica Juljske Benečije. Povdarjam, da je pokazal naš narod pri tej priliki neoporečno svojo staroromansko miroljubno kulturo. Ni se prigodilo ni sence nasilja. Državni interes je zahteval, da smo tekom prvih let zamenili prejšnje slovensko in nemško uradništvo z italijanskim s pristnim domačim duhom prožetim naraščanjem, da smo v istem obdobju nadomestili nezanesljivo prejšnje uradništvo z italijanskim. Vlada je pri tem postopala taktično in ni odslovila slovenskega uradništva, kolikor ga je ostalo v deželi, temveč ga premeštila na izpraznjena mesta v Apuliji in Sardiniji. Da je uradni jezik od leta 1911. sem v vseh uradih na železnicih v šoli in cerkvi edino italijanski, mi ni treba posebej povdarjati. Seveda v nekaterih gorskih dolinah je razstreljenih 47 ljudskih šol, kjer se mora poidevati utrakvistično, vendar so u-

ne ure autohtonega jezika skraćene na tri tedenske ure, katere mislimo prihodnje leto opustiti. Lani smo prevzeli poslednjo privatno Slovansko ljudsko šolo v Trstu v državno upravo in izbrisali s tem poslednji znak tujega kolorita v tem najbolj italijanskem mestu. Razume se, da v srednješolskem, strokovnem in nadaljevalnem šolstvu ni več najti sledu izumrlega slovanstva.

Kar se tiče zemljišnega posestnega stanja, žalbože v prvih letih nismo mogli izkazati zadovoljujočih uspehov. Prejšnje poljedelsko prebivalstvo je prirastlo s takšno vnemo k svojem posestvu, da je bilo naše posestno stanje nekaj let stabilno negativno. Lex Rubaterra je šele obrnila situacijo v naš prilog. Il Credito Ipotecario ed Industriale, ustanovljen leta 1924 v kolonizacijske svrhe v Gorici, je v teku 6 let svojega neumornega od vlade podpiranega delovanja prevzel dve tretjini v prej tujih rokah se nahajajoče zemljiške površine, vstvaril potom naseljevanja iz Bazilicate, Puglije in Rome prihajajočih kolonov cvetoče italijansko poljedelstvo na Goriskem in v Istri in li vtisnil s tem neizbrisljiv italijanski značaj in mislim, da smem izraziti upravičeno upanje, da v 10 letih ne bo več pedl Juljske zemlje v neitalijanskih rokah.

Industriallizacija pridobljenih ozemelj je v najboljšem razvoju. Redko posejani tovarniški obrati iz predvojnega dobe so prišli brezizjemno v naše roke. Železniška zveza Trbiž—Predil—Gorica nudi novim tekstilnim podjetjem najsigurnejše eksistenčne pogoje, množično se opokarne izkazujejo leto za letom večje prebitke. Ilva je obdarila Ajdovščino s pomočjo od nemške električne družbe ustanovljenih naprav z velikimi strojnarnami, papirnice v Tolminu so z znatni meri zmanjšale uvoz papirja iz inozemstva. Vlada je podprala to idealno patrijotično stremenje z vsemi razpoložljivimi sredstvi in pospešila na ta način italijanzacijo. Tržaška luka, izpopolnjena od ameriško-angleškega sindikata vsled konkurence jugoslovanske Reke sicer ne izpolnjuje naših nekdanjih upov, moramo pa, mislim, biti za sedaj zadovoljni z dejstvom, da smo utisnili mesto izključno italijanski značaj. Tam udomečeni jugoslovanski živelj smo pridobili deloma v naš tabor deloma smo bili primorani razpustiti par trdovratnih društev in ustaviti do leta 1927. izhajajoči sovinstični list Edinost. O italijanskem lica Juljske Benečije toraj ni več nobenega dvoma in ministrstvo si šteje v čast, da more o priliki te interpelacije pokazati na svoje uspehe, ki daleč prekašajo maloupešne enake poskuse Nemčije na Poznanjskem.

Strah in groza sta mi strela kosili in zona me je obšla. Je-li to mogoče? V desetih letih? Pa tu me je začelo getalo nekaj pod nosom, pograbim in zapazim, da držim v rokah

na glavo na padlo poslednjo številko »Verižniškega glasnika« ki on mi je bil navzele prejšnji večer pri »Novem svetu« hudomušni prijatelj, se pa vladni »Corriere d'Italia« od 8. marca 1931. Hvala bogu, da so bile to le sanje, sem vzklisknil. Se je čs. da preprečimo črne sosedove nakane.

P. P.

Pred sestavo nove vlade.

Ministrska kombinacija.

LDU Beograd, 15. febr. Opozicija je izdala listo novega kabineta, v kateri so označeni: kot bodoči načelnik vlade Protić, kot podnačelnik dr. Korošec, kot pravosodni minister Peleš, kot minister za vere dr. Janković, kot notranji minister Velizar Janković, kot finančni minister dr. Nurić, kot minister za trgovino dr. Šurman, kot minister za vojsko in mornarico general Peleš, kot minister za socialno politiko Jože Ostinić in kot minister za šume in rude Stanko Banić.

Mislja Milenka Vesalića.

LDU Beograd, 16. febr. V krogih parlamentarne zajednice se govori, da bo g. Vesalić, ki je zmeren radikalec, dobil mandat, da polkusi sestaviti novo koncentracijsko vladu. G. Vesalić se bo pogajal za sestavo koncentracijske vlade na podlagi zadnjih pogojev opozicije. Ako se mu ne posreči sestaviti koncentracijske vlade (zdi se sicer gotovo, da mu ne bo uspelo), bo, kakor se govori, jutri zvečer svoj mandat vrnil kroni. Po mišljenju parlamentarne zajednice bi imel biti potem poverjen mandat g. Protiću, ki bi imel sestaviti kabinet iz vrst sedanje opozicije.

Seja začasnega narodnega predstavništva.

Beograd, 16. febr. Za danes popoldne ob šestih urah je predsednik začasnega narodnega predstavništva g. Pavlović sklical sejo začasnega narodnega predstavništva z dnevnim redom: Določitev dnevnega reda. Narodni predstavniki so bili brzojavnim putem poklicani v Beograd na zasedanje.

Kar ni za Petra, ni niti za Pavla.

Beograd, 16. febr. Z ozirom na poskuse, da bi se sestavil koncentracijski kabinet, so izjavili demokrati in socialisti, da bodo odklonili vsako povabilo vanj. Demokrati in socialisti menijo, da ne gre opoziciji poveriti zaupanja, s katerim se ni poverilo vladnih strank.

Begunci proti vladni Pašičevega tipa.

Zagreb, 16. febr. Demisita demokratske vlade je provzročila med tukašnjimi begunci, zlasti Istrani, razburjenje. Jugoslovani iz zasedenega ozemlja hočejo zahtevati od dr. Laškine in dr. Korošca poasnilo, če se strinjata z vodjem srbskanske radikalne stranke Nikolo Pašičem glede ultimata v ladjanskem vprašanju.

Jugoslavija.

Proces proti varaždinskim upornikom.

LDU Beograd, 16. febr. Moravsko divizijsko sodišče v Nisi je začelo včeraj obravnavo proti 130 Varaždincem, ki so obtoženi poizkušene upora proti narodnemu edinstvu, plenjenja in nerednosti. Proces bo trajal nekaj dni, kar se mora zasilati 200 prič. Predsednik sodišča je polkovnik Boža Janković.

Novi poslaniki.

LDU Beograd, 16. febr. Regent Aleksander je sredi podpisal ukaz, s katerim se za poslanika v Kodanjsko postavila g. Atanasije Šola, dosednji predsednik deželne vlade v Sarajevu. G. Jesa Simić, načelnik ministrstva za zunanje posle, je postavljen za poslanika v Carigradu, g. Milan Rakić, dosednji počenik v Denzli, pa za poslanika v Sofiji.

Ukaz za diplomatske uradnike.

LDU Beograd, 16. Predvčerajšnjim je prestolonaslednik regent Aleksander podpisal obsežen ukaz o

Iz Madžarske.

Rumunji se deloma umaknejo.

LDU Lyon, 15. Iz Bukarešte se poroča: Rumunski ministriški svet je pod predsedstvom kralja sklenil umakniti rumunske čete od Tize do takozvane Clemenceaujeve črte. To umikanje čet bo trajalo približno dva meseca, in sicer zaradi pomanjkanja premoga in pa ker rumunsko prebivalstvo, ki stanuje zapadno od Clemenceaujeve črte, želi zapustiti svoja domovja iz strahu pred madžarsko strahovladno.

Madžarski parlament. — Pred volitvami državnega poglavarja.

LDU Dunaj, 15. febr. »Neue Achthund-Abendblatt« poroča iz Budimpešte: Narodna skupščina, ki se anke v pondeljek, bo še ta teden volila začasnega državnega poglavarja. Izvolitev Horthyja za to mesto je zagotovljena. Friedrich namara ne bo več član kabineta. Kot novega ministrskega predsednika imenujejo dosedanjega naučnega ministra Hallerja. Rumunski očividci, da nima habtenica.

Razna poročila.

Dogovor nad Anglijo in Litvinom.

LDU Kodanjs, 15. Kako doznava tukašnji poročevalec Reuterjevega urada, se je med zastopnikom Velike Britanije O' Gradyem in Litvinom sklenil dogovor, ki določa med drugimi, da se bodo izpustili vsi angleški civilni in vojaški ujetniki v Rusiji, ako istočasno Anglija izpusti vse na Angleškem internirane ruske ujetnike. Dalje določa ta dogovor, da ako se imenuje posebna mednarodna komisija za nadziranje ruskih ujetnikov v Nemčiji, Anglija delala na to, da bo pri tej komisiji zastopana tudi sovjetska Rusija. Ako pa komisija ne bo imenovana, se bo Anglija protivila vsakemu dogovoru glede ruskih vojni ujetnikov, ki bi se sklenil med Nemčijo in sovjetsko Rusijo.

Polk — provizorični tajnik za zunanje posle.

LDU Pariz, 15. Kako javlja Agence Havas iz Washingtona, je F. Polk, poslednji delegat Amerike pri mirovni konferenci v Parizu, imenovan provizorinim državnim tajnikom za zunanje posle.

Vzrok Lansingovega odstopa.

LDU Washington, 15. februara. Telegraphenkompanie poroča: Lansingova demisijska se utemeljuje s tem, da je Wilson izjavil, da je Lansing s samolastnimi sklicanji kabinetskega sveta posegal v predsednikove pravice.

Francozi proti madžarskemu napadu.

LDU Pariz, 15. »Temps« objavlja rezek uvodnik proti Ogrski, in zahteva, da naj zavezniški primorajo ogrsko delegacijo, da podpiše mirovno pogodbo.

Ruski begunci v Solunu.

LDU Beograd, 16. Iz Soluna javljajo, da je prišlo tja okoli tisoč ruskih beguncev. Grške oblasti so odrekle svoje sodelovanje pri sprejemu.

Razsajanje španske bolezni na Dunaju.

LDU Dunaj, 16. februara. Število oseb, ki so zbolele za špansko boleznijo, je naraslo na 40.000.

Beleške.

Francozi in Nemci.

Pariška revija za politiko »La Renaissance« je stavila mnogoterim odličnim francoskim osebnostim vprašanje, bo-li Francija ostala za naprej proti Nemčiji sovražna, ali če se ji bo približala, ter tako odstranila nove medsebojne konflikte. Član akademije Jean Aimard je odgovoril: Mi ne bomo dalje gojili mržnje, ker nam je sedaj potrebna previdnost in modrost. — Član akademije Boudrillard je dejal: Nemčija je premagana, toda ostane velika; da ni v vojni zagrešila zločinov, bi se morali njenim vojakom diviti. Obsoditi nemško kulturo en bloc, pa bi bila ignoranca; od Nemčije se lahko marsikaj naučimo. Sporazumevamo se z njo in ne delajmo pogreškov, ki jih očitamo drugim. — Nasprotno izjavlja prof. Bedier (College de France): Jaz sem sklenil, da se nikoli več ne spustim v obhajanje s kakim Nemcem; dokler živim, ostaja zame Nemec bochie. — Profesor prava Charles Gide je na vprašanje odgovoril: Pričakovati je, da si bo Nemčija sedaj opomogla; mogoče je celo, da postane po številu svojega prebivalstva in po sili svoje industrije prvi narod v Evropi. Seveda bodo Nemci v vednih okoliščinah mislili na osveto. Narod, ki je protipravno napovedal vojno, ne poreče nikoli »mea culpa«; tega tudi Francozi nismo storili. Zato ne smemo ogorčenja v Nemčiji, ki pomaga samo reakcionarnim ciljem, umetno dvigati s postavljanjem težkih pogojev. Nemčijo bomo kmalu potrebovali, da mi jo skoraj že potrebujemo. — Edmond Harcourt je izjavil: Če mi je izbirati med mržnjo in opreznostjo prijateljstva, izbiram

mržnjo. — Predsednik zveze francoskih pisateljev Georges Lecomte misli, da se more stopiti z Nemci v stik samo z revolverjem v roki.

Angleška delavska stranka in ruski boljševiki. Dve delavski politični stranki sta danes v Evropi, kateri je zgodovina postavila v prve boje vrste v proletarskem razrednem boju, in sicer sta to angleška delavska stranka (labour party) in ruski boljševiki. Angleška labour party je pri občinskih volitvah, ki so se vršile pred nekaj tedni, dosegla po celi državi tako znatne uspehe, da jo angleško buržoazijo resno strah, da pride pri prihodnjih državnozborskih volitvah delavstvo na površje. Na drugi strani so ruski boljševiki stili protirevolucijo in preplašili evropsko buržoazijo.

Labour party in ruski boljševiki sta stranki, katerih končni cilj je eden in isti, ali v metodi in v načinu mišljenja se zelo razlikujeta. Labour party je stranka industrijskih delavcev, in njeni orožje v boju za moč je volilna pravica; boljševiki so stranka v veliki večini kmetijskega delavstva in revolucionarna stranka, ki opira svojo moč na strojnice in topove. Labour party je stranka treznosti, dočim so boljševiki teoretični in idealisti, ki pa niso izbirčni v sredstvih za doseg svojih ciljev.

Sovjetska Rusija se bori za mir in želi končati vojno, ki uničuje njeno gospodarstvo. Da je Anglija postala danes napram sovjetski vladi tako miroljubna, niso vzrok samo boljševiške zmage in negotovost pomorne vojaške intervencije, temveč tudi odločni protesti Angleške delavske stranke, ki ne mara vojne z Rusijo. Tako je naredila labour party veliko uslugu boljševikom, ki so s njeno pomočjo pridobili na vplivu in moči.

Gospodarstvo.

ZELEZNICA UŽICE - VARDIŠTE.

V zadnjem času se mnogo piše o železniški zvezi Užice-Vardište. Ta proga bi spojila Srbijo z Bosno z relativno kratko progo, ter bi služila razvoju trgovine in industrije v teh dveh pokrajinah.

Bosna je danes kakor poldanica, da preskrbuje Srbijo z premogom. Rudniki v Srbiji se niso tako razvili, da bi mogli pokriti vse potrebščine srbskih železnice in srbske industrije. Prevoz premoga iz Bosne v Srbijo se vrši danes preko Broda. Ta posel pa stane veliko truda, ker je treba premog preтоварjati.

Z železniško progo Užice-Vardište bi dobila Srbija direktno zvezo s morjem čez Graš. Blago, namenjeno za srednjo, zapadno in vzhodno Srbijo, bi potem šlo po direktni poti. S tem bi bilo prihranjenega mnogo materialnega truda, ki pomenja danes pravo potratu za kaj drugega porabnih energij.

S projektom o zgradbi te proge se ministrstvo za promet bavi že celo leto. Ker je osemle, po katerem bo tekla železnica, za progo precej prikladno, in se začeli tozadevno že Avstriji delati nekakšne priprave, je upati, da se načrt kmalu pretvori v dejanje. S tem bodo tudi druge prometne zveze v naši državi precej razbremenjene in porabne v druge svrhe.

+ Subskripcija novih delnic ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, ki se je vršila v času od 15. do 31. januarja t. l. je zaključena s pon-

nim uspehom. — Poleg dosedanjih delničarjev, ki so skoro polnoštevilno podpisali v smislu subskripcijskih pogojev rezervirane delnice, se je zanimalo za novo emisijo znatno število drugih interesentov in večkrat presubskribiralo novim delničarjem namenjene delnice, katerih končna dodelitev se izvrši konec tega meseca. — Z zaključkom ravno izvršene X. emisije delnic se zvišajo glavica in rezerve Ljubljanske kreditne banke na okroglo K 50 milijonov.

+ Pročje za izvoz in uvoz. V zadnjem času so pričele nekatere stranke iz Slovenije vlagati prošnje za izvoz in uvoz raznega blaga naravnost ali pri trgovinskem ministrstvu ali pri centralni upravi za trgovski promet z inozemstvom v Beogradu. Ker se take prošnje vedno vračajo v svrhu vidiranja podružnic Centralne uprave v Ljubljani in seveda pomeni to za stranko le zavlačenje rešitve prošnje, se vsi zavdevajo krog Slovenije opozarjajo, da vlagajo vse enake prošnje edino pri podružnici Centralne uprave v Ljubljani. Vse stranke se ponovno tudi opozarjajo, da morajo biti prošnje kolekovane s predpisanimi kolekcijskimi, ker se nekelekovane vloge sploh ne bodo vpoštevale.

+ Sindikat za uporabo olinatja proizvodov. Poljski listi poročajo iz Prage o osnovi sindikata v Haagu za uporabo olinatja proizvodov in za uvoz olinja iz Poljske na Holandsko in v Belgijo.

Za milijoni.

(Dolge.)

Rojen sem v Clevelandu, kjer sem živel kot premožen mladenič popolnoma po svoji volji. Stanoval in kosil sem v klubu, nisem imel nikakoli službo, tudi nikakoli obveznosti, razen onih, katere mora izpolnjevati vsak proti sebi in proti drugim. Nekega dne me čaka neki prijatelj, odvetnik, z vozom pred klubovo hišo, ter me povabi, da se peljem z njim, ker mi ima povedati nekaj izrednega. Povedal mi je, da je na poti k umirajočemu z novico, da je ta dobil veliko dedščino. Zdi se mu kakor posmeh usode; ta človek je vse življenje čakal na srečo, in sedaj v zadnjem trenutku, ko se mu sreča nasmeje, menda prej umre, kakor pa mu bo mogoče razpragati le z enim dolarjem.

»Ali je premoženje znatno? Ali podeduje po kakem sorodniku?« sem vprašal.

Ne, dolgotrajna tožba se je ravnokar odločila, katere izid je bil zelo negotov. Mož je postal v hipu iz berača Knez. Le bojim se, da mu ne bo mnogo koristilo. Pa to se mora kmalu odločiti. Tukaj smo v Sheriffovi ulici, kjer mož baje stanuje.

Tragična usoda tega človeka je vzbudila moje sočutje, in ko smo se vstavili pred neznan enonadstropno hišo, smo že slišali skozi okno suho kašljanje bolnika, znamenje, da še živi, četudi so mu dnevi šteti, kakor vse kaže.

Ob vstopu nas je sprejela žena tuje narodnosti, ki se mi je takoj zdela zelo zopna. Komaj je odvetnik pojasnil vzrok našega obiska, je starka surovo odprla vrata bolniške sobe, in vstopila sva.

Bledo, sluhšano, toda zanimivo obličje je strmel v našo iz umazane, raztrgane posteljnino. Bilo je jasno, da je mož, ki je gineval tukaj v ubožstvu in revščini, bil nenavadnega duha in zredne moške lepote. Ni bil več mlad, toda visoke misli so mu bile napisane na čelu, ki ga je zdaj že pokrival mrzel mrtvaški pot. Nenačuden dedič ogromnega premoženja, ki je prišlo lal prepoznal!

Sledil sem svojemu prijatelju v golo, ubožno opremljeno sobico in zaprl vrata za seboj.

Mož na postelji je zrl v nas z velikimi, hrepnečimi očmi. Ali morda že dalj časa ni zapazil prijaznega človeškega obraza pred seboj? Njegova pozornost je veljala predvsem meni, kajti videl sem, kako me išče njegov mrzlični pogled, in kako mu poigrava slaboten smehljaj na bledeh ustnicah.

»Ali ste Mihael Delancy?« ga je vprašal odvetnik v dobrovoljnem, četudi v uradnem tonu.

»Sem,« je zašepetal slaboten glas bolnikov, »nekoč učenjak v dobrih razmerah, ki zdaj umira v bedi in samoti kot seven, zapuščen človek.«

»Imate prijatelje in niste revni. Dolgo ste čakali na pomoč, toda sedaj je tu. Prihajava, da vam pomoreva vsaj v zadnjih dneh življenja, četudi vam ne moreva prinesiti zdravja.«

»Le smrt mi more dati pomoč in rešitev.«

»Ali nimate nikake želje, ki vam jo moreva izpolniti?« sem ga vprašal.

»O, rad bi doživel, da bi pri umiranju počival nad menoj prijazen pogled, da bi bil v moji bližini ljubezni obraz. Ležim tukaj že več mesecev, ne da bi slišal dobre besede; celo zdravnik, ki me je včasih obiskal, je osoren in trd. Na tako surovo ravnanje, na tako nesnago nisem navajen. Rad bi dihal v veseljem ozračju, na lepem mirnem kraju bi rad izdihnil svojo dušo.«

»To morate, pri Bogu, to morate! je zaklical moj prijatelj v plemenitem ognju. »Ako vam dopušča moč vas hočeva nemudoma spraviti od tod. Kar se da doseči z denarjem, naj se zgodi vam v olajšavo. Bodite pogumni, ljubli gospod, prihajava sicer pozno, toda ne praznih rok.«

Nepričakovana razburjenost je povečala bolnikovo slabost. »Kdo ste?« je zašepetal komaj slišno, »in zakaj govorite tako prijazno z menoj?« Pri tem se je ozrl name, toda naravno, da mu je odgovoril moj prijatelj:

Jaz sem Israel Cutting, od tvrdke Mc-De-nald in Cutting; ta je moj prijatelj Degraw. Iskreno sočustvujem z vašim položajem.«

»Toda denar — govorite o denarju — jaz ga nimam, niti toliko, da bi —« nov napad kašlja je preprečil nadaljne besede

»Ne vemo vedno natančno, kar imamo. Včasih mislimo, da smo revni in naenkrat nam vrže usoda nepričakovano bogastvo v naročje. Za denar ne bodite v skrbeh, imate ga dovolj,« je pripomnil odvetnik z mirnim povdalkom.

Mož se je v trenutku oživil in je hotel vstati.

»Kaj slišim? Katere bogastvo mislite? Ali gre za miloščino ali za pravi denar, ki mi gre po postavi? Ali je moja pravda končana?«

Nisva imela poguma izpregovoriti besede iz strahu, da nama ne umrje pred očmi. Molče je našo opazoval in nato pripomnil: »Tako se je nazadnje vendar izteklo po večletnem, obupnem čakaju; toda ne more mi več poskrbeti krepčila in zdravila, kvečjemu le še poplačati pogrebne stroške.«

»Kaj govorite o pogrebu!« mu je odgovoril moj prijatelj, »taka sreča vam podeli novo življensko moč.«

»Prepozno, prepozno!« je zdihoval onl. Roke, ki jih je prej hvaležno dvignil proti nebu, so mu omahnile navzdol, glava je spet počivala na blazini, le v očeh se je lesketalo veselje nad zmago. »Kaj ne, da me ne varate,« je vprašal še enkrat, »zares sem dobil pravdo?«

Cutting se je priklonil pritrdujoč in vzel iz žepa več listin, ki jih je bolnik pogledal z ponosnim nasmehom. Videlo se je, da je ta pogled okrepčal njegove sile.

»Vedel sem, da imam prav, pa nisem verjel, da mi sodnija oritrdi. O, da bi mogel še dva, ali vsaj en dan živeti, hotel bi —«

Odvetnik ga je prekinil.

»Imate kake sorodnike.«

»Nikogar, niti najoddaljenih ne,« je odvrnil bolnik.

»O Bog,« je zaklical odvetnik, »kaj bo z denarjem?«

»Koliko je?« je vprašal Delancy.

»Neizmerna svota, mnogo stotisoč.«

Bolnik je pomembno pogledal po revni sobi, ki bi bila preslaba za najrevnejšega dninaria.

»Stanarino sem dolžan,« je zaklical in se spet obrnil proti meni. »Prosim, bi li bili vi tako dobri in plačali lastnici te sobe v moji navzočnosti vse, kar ima teriati. Mogoče bo potem manj zmerjala in mi ne bo več prinašala čaja

mrzlega kot led.«

Ko je Cutting postrežljivo hitel k vratom, se je zaslišal nagel ropot, a veži ni bilo nikogar, da je moral dvakrat klicati, predno je prišla zopna starka na spregled, ki je bila očitno edina stanovalka v tem stanovanju.

»Koliko vam je ta gospod dolžan,« je vprašal odvetnik nakratko, ko se je njen zlobni obraz pokazal med durmi.

»Sto dolarjev.«

»Ne, ne,« se je oglasilo s postelje. Odvetnik je zamahnil z roko, naj se bolnik pomiri.

»Sto dolarjev!« je ponovil strogo. »Zato da ste mu dali prazno sobo, raztrgano posteljo in ste ga pustili gladovati! Povem vam, žena, kaj podobnega še nisem doživel. Jaz sem odvetnik. Kje je obleka gospodova, njegova ura, njegove knjige, ki so stale na tej polici?«

»Ni jih več, zastavil jih je.«

— In vam je dal denar. Kar zaslužite, niti deset dolarjev — vam pa sodi mesec dni prisilnega dela. Dvakrat in trikrat ste bili plačani za vse, kar je prejel od vas: nasprotno, vi ste dolžni njemu! On mora zahtevati sto dolarjev od vas, ki jih vi hočete imeti. Knjige, ki ste mu jih ukradli, so bile veliko več vredne.«

Njen rjavi zagorel obraz je pošinel. Niti besedice ni odvrnila, se odstranila in ni je bilo več na spregled. Odvetnik se je tiho smejal, vrzel za njo srebrniak in zaprl vrata.

»Oprostite,« je rekel, »pa četudi oropajo bogatega moža, ne morem mirno gledati.«

Bolnik je postal čudno blede, da se je odvetnik začel hati, da mogoče umrje, predno izjavi svojo poslednjo voljo, zato mi je zašepetal, naj grem brž po zdravnika.

Ko sem se hotel odstraniti, se je bolnik tako razburil, da sem začuden obstal.

»Recite svojemu prijatelju, naj ostane,« je šepetal odvetniku na uho, pa tako, da sem še slišal. »Snominja me na mojega hubege, umrlega brata in mi vrne spomine na mladost; naj me ne zapusti.«

»Gre po zdravnika. Vi potrebujete krepčilo in zdravniško pomoč. Gotovo stanuje zdravnik v bližini, takoj se povrne z njim.«

»Zdravnik stanuje na nasprotni strani, toda ne maram ga, ker je brezsrčen. Gospod naj po-

Mali oglasi.

Prodaja se:

Napredaj je salonska suknja in povračil, nov, za dečka od 15 do 16 let. — Fran Malis, krojač v Rebrji 11, (Stari trg). 278

Železni vozil prikladen za agregat. Železno stojalo za stabilni motor. Tri glave živalnih strojev, prodaja J. Gorec, Ljubljana, Gospodarska cesta 14. 230

Semena dobra in zanesljiva prodaja Josip Urbančič, trgovina s semeni v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8. Cenik na razpolago. 190

Takoj prodam 1 izvrsten avtomat Rigoletto s pap. rolati, 1 avtomat Hansa, (za igranje z denarjem), pripravljen za gostilno, 1 Jonas stroj za pranje 3 velike starišne svetilnice (s 6 in 8 svetilkami) kompletni, večje množino hotelske kristole srebrnane za serviranje, krožnike, tase, hladilnike za šampanje, eno novo obleko požarne brambite itd. Kupujem vsakovrstne nove in stare odrezke od suknja, L. Rebolj, Kranj. 217

Prodaja se takoj dobro doba trgovina za modistinjo s bogatim skladiščem. Anton Senčar, Prešernova ulica 19 v Ptuj. 166

Kupi se:

Kolesa rabljena, kupuje J. Gorec, Ljubljana Gospodarska c. 14. 138

Službe:

Mlad steklarski pomočnik isče službo. Ponudbe se prosijo pod »Steklo« na upravnishvo »Jugoslavije«. 240

Sprejme se spretna prodajalka v papirno trgovino Ivo Bonač. 240

Tovarna na deželi išče strojnika izučenega ključavničarja - izvečabnega tudi v elektr. stroki - za takojšnji nastop. Ponudbe na upravnishvo. 208

Samostojen trgovski književodja, veče slovenski gov. nemškega in italijanskega jezika išče pr. me. ne službo. Pisemne ponudbe pod »Književodja« na upravnishvo »Jugoslavije«. 249

Močnega, zdravega učenca iz dobre hiše sprejme takoj J. Krašević, Zalec. Pogoj po dogovoru.

Zanesljivega kotilja sprejme Kolinska tovarna v Ljubljani. 245

Razno:

Dva solidna brata iščeta sobo do mogoče s hrano za takoj ali s 1. III. Cenjene ponudbe pod A. P. 20 na upravo lista. 246

Kdo bi hotel posoditi lesemu obrtniku, ki je žrtve vojne, 10.000 K za nakup hiše proti enoletnemu vračilu z obrestni vred. Cenjene ponudbe prosim pod 66. 24 na upravo lista, »Jugoslavije«. 266

Miren, soliden gospod išče mesečno sobo za takoj. Cenjene ponudbe prosim pod »Pleč« na upravnishvo »Jugoslavije«. 266

Zahtevajte »Jugoslavijo« v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

Pridobivajte naročnikov!

Poravnajte zaostalo naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi.

LES

rezan, tesan, okrogel, drva in oglje kupuje in prodaja „SEVER“

društvo lesnih industrijcev dravske doline Maribor, Tegethofova cesta 45.

K. Linhart, u ar

Marijo Terezija c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklast h ur, kakor Omega, Schaffhausen, stenske ure z nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsaki čas in se solidno izvrše. 990

Konjak

Pri slabostih vsled starosti, težkočah v želodcu, pešanja moči je starl vinski konjak

pravo življenje vzbujajoče sredstvo. Dve politerski steklenici pošlje z zabojem vred kot zaporno blago za 80 K

BENES HERTL, veleposelstnik, grad Golč pri Konjicah, Štajersko.

Črnilo :: rdečilo

barva za štamplike (modra in rdeča)

„SNAŽI“

najboljše sredstvo za čistenje kovin po tovarniških cenah.

Kemični proizvod

O.Čertalič, Ljubljana

Opekarška cesta šte. 43.

Domača tvornica rublja d. d.

Zagreb, Jelačićev trg br. 2, I. kat.

nudja trgovcima samo na veliko

muško rublje

kao razne vrsti košulja, gaća, noćnih košulja, orukvica, mekanih manšeta i mekanih ogrlica.

Naručbe pouzećem obavljaju se kretom pošte.

Zabozdravnik
M. U. dr. Janežič Zv.
se je nastanil na Bledu.
Ordinira od 9.—12. 15.—17.

Cigaretni papir

sljedeće vrste:
Golub, Abadie, Club in Samum

priporoča na debelo

„Oranus-Papirica“, Ljubljana, Mostni trg 11.

PIANINO,

prvovrsten, popolnoma nov, fino uglasen, orehove barve

se za 20.000 K prodaja. Ogleđa se od 10.—12. in od 2.—4. ure pri R. Luckmann,

Zaloška cesta šte. 1. I. (Šarabonova hiša). 192

„Domovina“

izhaja od novega leta naprej trikrat na teden in sicer: ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Trikrat pošiljana stane mesečno samo 3 krone.

Uprava „DOMOVINE“ je preskrbela, da prinaša list poleg pregledov vseh dogodkov tudi izvirne domače, zagrebške, beograjske in druge najnovejše brzojavne in telefonske vesti.

Mesečno, četrt-, pol- ali celoletno naročnino je pošiljati na naslov: Upravnishvo „DOMOVINE“ Ljubljana, Sodna ulica šte. 6.

Zahtevajte „DOMOVINO“ na ogled!

„Domovina“

izhaja od novega leta naprej trikrat na teden in sicer: ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Trikrat pošiljana stane mesečno samo 3 krone.

Uprava „DOMOVINE“ je preskrbela, da prinaša list poleg pregledov vseh dogodkov tudi izvirne domače, zagrebške, beograjske in druge najnovejše brzojavne in telefonske vesti.

Mesečno, četrt-, pol- ali celoletno naročnino je pošiljati na naslov: Upravnishvo „DOMOVINE“ Ljubljana, Sodna ulica šte. 6.

Zahtevajte „DOMOVINO“ na ogled!

„Domovina“

izhaja od novega leta naprej trikrat na teden in sicer: ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Trikrat pošiljana stane mesečno samo 3 krone.

Uprava „DOMOVINE“ je preskrbela, da prinaša list poleg pregledov vseh dogodkov tudi izvirne domače, zagrebške, beograjske in druge najnovejše brzojavne in telefonske vesti.

Zahvala.

Podpisano društvo se vsem velen. damam, katere so pri društveni prireditvi dne 17. januarja t. l. tako neumorno, požrtvovalno sodelovale, najtoplejšje zahvaljuje.

Prost. gas. društvo Tržič.

Narodna čitalnica v Novem mestu razpisuje potom

javne dražbe

prodajo stoječega bukovega lesa v Rasnem, kat. občina Dobindol, v razsežnosti 3 1/2 a. 3 km od železniške postaje Uršna sela. Gozd je ca 120 let star. Dovor do gozda je zelo ugoden. Dražba se vrši 7. marca 1920 ob 12. uri na licu mesta. Sestanek na kolodvoru Uršna sela. Podrobnosti se zvedo pri odboru „Narodne čitalnice“ v Novem mestu. 197

Zahvala.

Po večletnem poslovanju kot restavrater na gl. kolodvoru v Ljubljani, poslavljam se z današnjim dnem od dragih mi goslov, prijateljev in znancev ter se iskreno zahvaljujem za prijazno zaupanje. Pri odhodu iz Ljubljane kličem vsem „prisrčen živeli!“

V Ljubljani, dne 16. februarja 1920.

Z odličnim spoštovanjem **Stanislav Horak.**

Priporočilo.

Cenjenemu občinstvu iz Ljubljane ter vsem potujočim vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem prevzel restavracijo na gl. kolodvoru v Ljubljani.

Kot večletni kolodvorski restavrater v St. Petru na Krasu mi bode možno — vsled večletne skušnje — postrežati cenjene goste kar najbolje s pristno pijačo in dobro kuhinjo.

Za obilni poset se priporoča z vsem spoštovanjem

Matija Dolničar, restavrater.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1920.

Vabilo na subskripcijo delnic

kolinske tov. kavnihi primesi, trgov. deln. podjetja.

Na podlagi sklepa rednega občnega zbora delničarjev z dne 27. oktobra 1919 in odobritve državne uprave se zvišuje delniška glavica K. 9.000.000 z izdajanjem 15.000 na ime se glasečih, polno in v gotovini plačanih delnic lit. B po K. 200 nom. na K. 12.000.000 z ozirom na to si dovolj upravni svet vabiti gospode delničarje na subskripcijo novih delnic ob sledečih pogojih:

1. Subskripcijski rok se začne 9. februarja in se konča 25. februarja 1920.
2. Na 3 delnice po K. 400 nom. pripadeta dve novi delnici, ki se glasi na K. 200; na 3 delnice po K. 200 nom. pripade jedna delnica, ki se glasi na K. 200. Gospodje delničarji, kateri se vdeležijo subskripcije, naj pri eni od subskripcijskih poslovalnic predložijo pri subskripciji s oje stare delnice (brez kuponskih pol), ki se jim bodo po označbi o izvršeni subskripciji takoj vrnilo. Na zadnji strani priglasitve je treba popisati številke predloženih delnic v aritmetičnem redu. Delnice iz zadnje enotaje (december 1919) imajo istotako pravico subskripcije se vdeležiti; za uveljavljanje subskripcijske pravice na te delnice je treba predložiti subskripcijsko potrdilo.
3. Subskripcijska cena za dosežanje delničarje je K. 800 in je v polnem znesku takoj pri subskripiranju plačljiva.
4. Nove delnice imajo delež na čistem dobičku začeti z dnem 1. januarja 1920.
5. Glede delnic, katere bi iz razpoložene štveila ne bile subskribirane na podlagi vrednostne pravice, si pridrži upravni svet dodatno odločitev.
6. Izkupilec, dosežen nad nominalno ceno (ažijo) pripada rezervnemu fondu.
7. Subskripcijsko poslovalnico se. Čiška banka v Pragi, Živnostenska banka v Pragi, vse podružnice teh bank, Občinski javni dšav v Pragi (Marianská 32) in blaginice vseh zavodov družbe.

V PRAGI, dne 9. februarja 1920.

Kolinska tovarna kavnihi primesi, trgovsko delniško podjetje.

Em. Placek I. r.
predsednik upravnega sveta.

Pripomba: V Ljubljani se subskribira pri blaginici podružnice „Kolinske tovarne kavnihi primesi“. Znesek je treba pri subskripiranju plačati v češki valuti, na kar se gospodje delničarji opozarjajo.